

Ett paket kakor

av Margareta Elding-Pontén

Kojan ligger otillgängligt till, inklämd mellan två stora bergväggar. Om inte Sven hade vikt av från stigen och klättrat över berget med de vassa törnbuskarna, hade han inte hittat den. En tunn strimma blod rinner nerför ena benet, men han är van vid värre. Samtidigt som glåporden fortfarande ekar i huvudet, tänker han att utan Nicke och hans gäng hade han aldrig stått här just nu.

Sven blundar, håller andan och räknar till tjugo. Sedan nyper han sig i armen och tittar upp. Jodå, kojan finns där. Raka grenar, tätade med mossa, ligger som ett tak i skrevan mellan bergväggarna. Någon har verkligen ansträngt sig. En sällsam värme sprider sig genom kroppen, och han tar ett djupt andetag och går närmare.

Två tjocka plankor står lutade mot taket. De går lätt att skjuta åt sidan. Först är det svårt att se i dunklet inne i kojan, men snart vänjer sig ögonen. Tomma flaskor och konservburkar ligger huller om buller tillsammans med tidningar och tändsticksaskar. Längre in finns en gammal madrass med en gråsmutsig filt.

Sven tar upp en flaska och skall just läsa på etiketten, när det knakar till utanför. Han stelnar mitt i rörelsen och står paralyserad med flaskan i handen. Någon svär där ute och förbannar att dörren står öppen.

När mannen kliver in, står Sven med skolväskan på ryggen och flaskan i händerna. Pulsen är hög och ansiktet har bleknat. Mannen bär också på en glasflaska – halvfull. Handen, som håller i den, är stor och senig. Hela mannen är stor men utan att vara kraftig. Håret hänger i spretiga tovor och skäggstubben är svart och lång.

Sven backar två steg, snubblar baklänges och landar på madrassen. Han ser ner på sina skor och inväntar utskällningen och slagen. Förhoppningsvis blir de inte värre än vad Nickes gäng utdelar.

Men slagen uteblir. I stället hörs en släpig röst, som betonar varje ord på ett underligt vis:

”Det var mig en liten inkräktare. Jag hoppas att du inte har druckit från flaskan.”

Sven skakar på huvudet. Och sedan säger han, som om det vore den naturligaste förklaringen i världen till varför han är i en koja mitt i skogen:

”Vill Ni köpa kakor? De är väldigt goda, och vinsten går till vår skolresa.”

Orden klingar klart och tydligt genom mörkret. Han är förvånad över att rösten bär.

Först ser det ut som om mannen inte hör vad Sven säger. Sedan kommer skrattet, högt och bullrigt, och blottar en glugg bland bruna tänder. Mannen viker sig, tar en slurk från flaskan och går skrattandes mot Sven, som snabbt tar av sig rygsäcken och drar fram kakpaketet.

Det är inte många havrekakor, som är hela nu. En del gick nog sönder, när han trillade utanför skolgården. Då var det Nicke, som hade skrattat, kallt och rått. Resten trasades säkert sönder under språngmarschen mot skogen.

Skrattet, som möter honom nu, är varmt. Rädslan försvinner och han sträcker fram paketet. Mannen skiner upp.

”Har du verkligen kakor med dig?”

Han verkar inte bry sig om att paketet är buckligt och kakorna i småbitar. Ivrigt bryter han upp förpackningen och tar en bit, smaskar och tar en till, innan han har svalt den första. Ögonen får en ny glans.

Sven tittar försiktigt upp mot mannen och förstår att han är väldigt hungrig. Och med ens tänker han på marsvinet, som dog i våras. Marsvinet behövde honom. Då hade han någon att ta hand om – någon att ge mat, ömhet och omtanke.

När kakorna nästan är slut, tar mannen i hand och säger att han heter Eskil. Sedan blir han allvarlig och tittar Sven djupt in i ögonen.

”Du måste lova mig en sak, säger han med eftertryck. Du får aldrig, någonsin berätta att du har träffat mig här. Förstår du det? Detta måste vara vår hemlighet. Kan du bevara en hemlighet? Du får inte ens berätta det för din bästa kompis eller för dina föräldrar.”

Sven nickar högtidligt. Sedan blir rösten så svag att den knappt hörs:

”Men jag har ingen riktig kompis.”

Eskil tittar forskande på honom.

”Då har vi det på sätt och vis likadant, säger han och nickar samtidigt som han försiktigt lägger en stor hand på Svens axel.”

En lång stund sitter de bredvid varandra på den lite fuktiga madrassen. I tystnaden hörs löven rassla i vinden. En hackspett arbetar i närheten.

*

”Vad sen du är!” ropar mamma med oro i rösten. ”Har de bråkat med dig idag igen?”

Med lätta, snabba steg far Sven uppför trappan, tar fram plånboken med de hopsparade 124 kronorna. Han tar 50 av dem och lägger i kuvertet med kakpengarna. Så tänker han till och lägger över ytterligare 50 kronor.

”Jag fick sålt ett paket kakor idag, ropar han ner mot köket, där han hör mamma slamra med porslinet.”

Han springer nerför trapporna, skuttar med hoppla-steg och kommer smutsig och med rosiga kinder in i köket. Mamma tittar upp. Hennes pojke är rak i ryggen och har en spänst i stegen, som det var länge sedan hon såg. Hans ögon glittrar. Hon ställer ner tallrikarna och ler förvånat. Någonting släpper inom henne. Halsen blir tjock och ögonen glansiga.

”Mamma, jag fick sålt ett paket kakor idag, upprepar Sven med iver. Och till i morgon har jag en beställning på det sista paketet.”